

ANGST TERUGKEER WACHTLIJSTEN NA AFKNIJPEN ZIEKENHUIZEN

'Kaalslag zorgklinieken'

- *Korting op ziekenhuis zou kliniek in faillissement drijven.*

door WOUTER VAN BERGEN en PATRICIA BOON

DEN HAAG – Een kaalslag onder de zelfstandige klinieken in ons land dreigt. Om de kostenoverschrijdingen van de ziekenhuizen in de hand te houden, wil de overheid de ziekenhuizen in 2012 geen cent meer geven dan wat ze in het jaar 2009 hebben omgezet. Deze zogenoemde budgettering moet ook opgaan voor de zelfstandige klinieken.

„De meeste daarvan zijn niet zo lang geleden begonnen en zitten nog in de opstartfase. Als zij niet mogen groeien, gaan ze failliet. Dit betekent het einde van de marktwerking in de zorg en een terugkeer van de wachtlijsten”, stelt directeur Theo Roos van brancheorganisatie Zelfstandige Klinieken Nederland.

De ziekenhuizen in Nederland krijgen allemaal een budget van het rijk. Met dat overheidsgeld moet 66% van de behandelingen worden uitgevoerd. Over de prijzen van de overige 34% van het medisch behandel aanbod mogen ziekenhuizen vrij onderhandelen met de zorgverzekeraars.

Maar ziekenhuizen hebben het budget overschreden met € 314 miljoen. Dat geld wil de overheid terughalen door de ziekenhuizen in 2011 met ongeveer 3% te korten. „De zelfstandige klinieken worden niet gekort, maar de omzetbeperking gaat in 2012 ook voor hen op”, aldus Ger Jager, financieel adviseur van ZKN.

„Als een zelfstandig behandelcentrum in 2009 bijvoorbeeld een omzet had van € 5 miljoen, dan mag dat in 2012 ook niet meer zijn dan € 5 miljoen. Deze maatregel zal ertoe leidendat het grootstedeelvan de zelfstandige behandelcentra (zbc's) direct in continuïteitsproblemen komt of failliet zal gaan.”

Een van de zbc's die in de problemen verwacht te komen, is die van Wim Malestein van Bergman Clinics. „Wij hebben in augustus van dit jaar een nieuwe kliniek geopend. Als de plannen doorgaan en we worden gebudgetteerd

op basis van onze omzet van 2009, dan kunnen we de zaak wel opdoeken”, klinkt Malestein gelaten. „Want ja, in dat jaar hadden wij nog geen omzet.” ZKN schat dat dit voor minstens 150 van de 250 tot 300 klinieken opgaat.

Naast de ongerustheid over de risico's van een flink aantal faillissementen, is ZKN boos omdat zbc's goedkoper zijn dan ziekenhuizen en een gangmaker zijn voor de marktwerking in de zorg.

„Die wordt met deze maatregel helemaal teruggedraaid”, stelt Roos. „Ziekenhuizen kunnen hun budgetbeperking oplossen door eenvoudigweg minder behandelingen uit te voeren. Ze weten nu al precies wat ze krijgen. Door die maximalisering kunnen zbc's echter alles wat ze te veel doen, rechtstreeks terugbetalen. Zo wordt de hele groei eruit gehaald.”

De Nederlandse Zorgautoriteit erkent het probleem. „Als de minister dit wil, dan is dat een politieke beslissing. Wij voeren besluiten alleen maar uit. Daar staat tegenover dat we de dynamiek niet uit de markt willen halen”, aldus een woordvoester.

ZKN schat zelf dat de jaarlijkse groei van zelfstandige klinieken nu 40 tot 50% in omzet bedraagt. „Budgettering van de ziekenhuizen en zbc's werkt blokkerend. Voor de groei – want het aantal behandelingen wordt aan banden gelegd. De wachtlijsten komen hierdoor weer terug”, aldus Roos.

„Daarnaast is budgettering slecht voor kostenreductie van de zorg”, vult Jager aan. „Budgettering helpt wel als beheersingsmiddel voor de macrokosten, maar de kosten per behandeling nemen toe door calculerend gedrag.”

ZKN pleit er dan ook voor om ziekenhuizen en zbc's met elkaar te laten concurreren. Roos: „Er zijn behandelingen die zowel in het ziekenhuis als in een kliniek gebeuren. Laat dat soort specialismen buiten de regeling. Ziekenhuizen krijgen voor die verrichtingen de maximale vergoeding, zbc's over het algemeen 15% minder. Laat de ziekenhuizen en klinieken elkaar niet alleen op het vrije segment beconcurreren, maar ook op die ingrepen.”

Het ministerie van VWS wil niet inhoudelijk op de zaak ingaan en verwijst naar een brief die vandaag uitgaat naar de Tweede Kamer en naar het algemeen overleg dat donderdag aanstaande plaatsheeft.